

na vseh železnicah, ki vozijo na slovenskem Spod. Štajerskem.

Prebivalstvo je zahtevalo tudi dvojezične napise in pečate pri poštini uradih. Preje so nekateri poštni uradi tudi dobili dvojezične napise. Sedanja vlada pa se malo ali celo nič ne ozira na opravičene zahteve slovenske. V Sevnici, Dramljah, v Ljutomeru n. pr. je prav malo Nemcev. Te občine so že večkrat prošle za dvojezične napise, pa brez uspeha. (*Post. Biankini: Kaj pa na to rečejo?*)

Kaj rečejo? Da bi slovenski napisi razburili Nemce! Za naše pritožbe je vlada gluha. (*Klici: Tako je!*)

Sploh so na javnih poslopih le nemška imena, uradni odloki, pozivi itd., le nemški.

Kdaj pač dobimo v Avstriji vlado, ki ne bode le v besedah pravična, ampak tudi v dejanju, in sicer tudi Slovencem?

Dokler se to ne zgodi, slovenski narodi ne bodo zadovoljni in srečni. Mi Slovenci torej zahtevamo, da vlada naše itak skromne pravice ne le v teoriji prizna, ampak tudi povsod v javnem življenju. (*Zivahna pohvala. — Govorniku tovariši častitajo.*)

Državni zbor.

Dunaj, 19. novembra.

Volitev v 10. dunajskem okraju.

«Slovenski Gospodar» je že omenil, da so pri ožji volitvi za deželni zbor v Favoritih zmagali krščanski socijalci z večino 39 glasov. Ta izid volitve je strahovito razburil židovske socijalne demokrate. Ti so vložili v državni zbornici nujni predlog ter obdolžili ne le samo krščanske socijalce, temveč tudi vlado nepostavnega postopanja pri volitvi. Pa tudi krščanski socijalci so vložili nujni predlog proti judom in njihovim zaveznikom, katerim dokazujejo, s kakšnim nasilstvom so nastopili proti krščanskim volilcem. O tej zadevi se je obravnavalo v zbornici dne 14. in 18. novembra. Z vso divjo strastjo sta poslanca Pernerstorfer in Schuhmeier napadala osobito dr. Luegerja, dunajskega župana. Pa tudi krščanska socijalca dr. Gessmann in dr. Pattai nista ostala dolžna odgovora na vsa lažnjiva predbacivanja socijalnih demokratov. Mokraški agitatorji, pa tudi slaboznane mokraške ženske so z blatom in gnojnico oblivali krščanske volilce, kamenje in vrče metali na nje, s stoli so jih pobijali; nekateri krščanski volilci so bili ranjeni. Očitati so mokrači županu dunajskega mesta, da je nalašč ponarejal volilne zapisnike na škodo liberalnih volilcev. Dr. Pattai je dokazal v svojem govoru, kakšna laž je to predbaci-

vanje. Sicer je vladni zastopnik naznanil, da se je že začela sodnijska preiskava in se bojo kaznovali vsi, ki so učinili kaj nepostavnega.

Terminska kupčija z žitom na borzi.

Poslanska zbornica je to velevažno postavilo na korist kmetiskemu ljudstvu, katero se peča s pridelavanjem žita, sklenila v zadnjem zasedanju; gospodska zbornica jo je pa nekoliko spremenjeno vrnila zopet poslanski zbornici. Gospodarski odsek poslanske zbornice je sprejel te dni od gospodske zbornice spremenjeno postavilo, ki pride v eni prihodnjih sej v obravnavo, če bo sploh še zboroval državni zbor.

Nujni predlog za uimske škode.

Veliko število teh predlogov zahteva nujno podporo od države za poškodovance. Dotični odsek pa še ni mogel predložiti zbornici svojega poročila, ker vlada tudi še ni objavila napovedanega postavnega načrta, po katerem hoče prispevati za škodo prizadetih. Več poslancev je zahtevalo, naj se ta stvar reši kmalu.

Državni zbor razpuščen?

Zadnje dni so se vršile nove obravnave med Čehi in Nemci. A ker slednji nočejo privoliti v nobeno ugodnost Čehom na korist, se mir med obema narodoma ne more skleniti. Radi tega pa tudi državni zbor ne more začeti rednega obravnavanja o važnih zadevah, kakor: državni proračun za l. 1903, pogodba z Ogorsko, dovolitev vojaških novincev za l. 1903, zvišanje vojakov i. t. d. Vloženih je dozdaž čez 50 nujnih predlogov, kateri se morajo vzeti v pretres poprej, kakor pridejo na vrsto imenovane vladne predloge. Ker ni upanja, da se pogodijo Čehi in Nemci, namerava vlada prihodnje dni za nekaj tednov odgoditi državni zbor in pričeti nova pogajanja med Čehi in Nemci. Če ta pogajanja ostanejo brezuspešna, se razpusti državni zbor. Potem bo delal namesto zbornice znani § 14, s katerim se bo dovolil proračun za l. 1903, se bojo dovolili vojaški novinci, se bo zvikšalo število vojakov in plača cesarskemu dvoru za 2 milijona kron. Tako se govori v poslanskih krogih.

Napisi na železničnih postajah.

Nemci na Češkem se čutijo razžaljene, ker se po tamošnjih nemških pokrajinah napravljajo napisi po železničnih postajah v nemškem in češkem jeziku. Te strašne «krivice» ne morejo prenašati. Cela kopa nemških poslancev je radi tega vložila nujne predloge z zahtevo, naj vlada poseže vmes ter odpravi češke napise. Železnični minister

je izpovedal, da se to godi radi potrebe potujočega prebivalstva. Pri tej priložnosti je povzel besedo slovenski poslanec Žičkar ter razkrival mnogo več krivice, katere se godijo slovenskemu prebivalstvu na Spodnjem Štajerskem in Koroškem na južnoželezničnih progah in po nekaterih deželnih železnicah. Tu so namreč napisi s a m o n e m s k i. Dr. Pommer je nekaj klobosaril proti g. Žičkarju češ, da slovensko prebivalstvo ne želi nobene spremembe.

Politični ogled.

Presvitli cesar boleha na revmatizmu (trganju po udih) in že več dni ne zapusti grada Schönbrunn. Vendar bolezen ni nevarna in upati je, da presvitli cesar kmalu zopet popolnoma ozdravi.

Katoliško šolsko društvo in ministri. Minulo soboto je imelo katoliško šolsko društvo za Avstrijo dvoje slavnostnih zborovanj, na katerih sta govorila mej drugimi poslanca dr. Porzer in princ Alojzij Lichtenstein. Med drugim tudi o velikem pomenu zadnje kršč. soc. zmage za razširjanje katoliške ideje v Avstriji. K zborovanju so bili tudi povabljeni ministri Koerber, Goluhovski, Hartel, Call, Böhm-Bawerk in Režek, a se povabilu niso mogli odzvati ter so poslali oprostilna ter pozdravna pisma. To pa je povzročilo nepopisni krik pri protiverskih strankah. Židovsko-liberalno časopisje napada avstrijske ministre, ki se sploh drznejšo odgovoriti na povabilo tega društva, ki hoče ustanoviti krščanske šole namesto sedanjih. Toda to vpitje je brezuspešno. Katoliška zavest napreduje!

Srbi iščejo prestolonaslednika. Vkljub raznim izjavam kralja Aleksandra, da v Srbiji sedaj še nihče resno ne misli na rešitev vprašanja glede srbskega prestolonasledstva, je vendar to vprašanje v srbskih krogih neprestano na dnevnem redu. Pred nedavnim je došla v tem oziru iz Belgrada zanimiva vest, da namerava kralj proglasiti za svojega naslednika na srbskem prestolu brata kraljice Drage, ki biva sedaj v Parizu. To vest pa je srbska vlada takoj najodločneje zavrnila. Sedaj pa je došla v tem oziru nadaljna vest. Iz Belgrada namreč javljajo, da so 18. okt. v državni tiskarni na zelo skrivnosten način natisnili kraljev proglas, v katerem se kraljičin brat proglašuje za prestolonaslednika. Ta tiskovina pa, tako javljajo v navedenem poročilu, ni zagledala belega dne, ker so o njej pravočasno zvedeli avstrijski vladni krogi na Dunaju in poslali v Belgrad tak migljej, da

steknil?« »Gnojne vile mi je nekdo v hrbet porinil.« — »Prav ti je storil, čemu se pa vtikaš v reči, katerih ne razumeš. Ako bi tiho trgal, pa se ne bi nič zgodilo; ti si pa lomil kakor medved.« — »Lenart! Ti si vsega tega kriv; zakaj si me pa pregovoril?« — »Glej ga no, sedaj bo pa še mene dolžil! Zakaj si pa šel, saj te nisem vlekel seboj!« — »Lenart, jaz bom umrl, oh, kaj bo? Lenart! ti si me zapeljal v največji greh, pomagaj mi, da se spovem; pojdi po gospoda!« — »Ljubi moj, nimam časa hoditi okrog gospodov; nič kaj ne marajo zame in vrhu tega bi se še izdal, da sem hotel Gabernika okraštiti. Potlej bi me pa vtaknili v luknjo. Poskusi se kesati, bo že kako slo. Jaz pa potegnem drugam, tu ni nič več varno.« Nato je švedral dalje po hosti, ne meneč se za tovariša, ki se je vil v smrtnih bolečinah. Kruljc je videl, da se mu bliža zadnja ura. »Oh, ljubi Bog, usmili se me! Samo toliko mi prizanesi, da se še obtožim svojih grehov. Kaj bo z menoj, če sedaj tu umrjem?«

Žeja ga je neznošno mučila. Zbere vse moči, da bi se priplazil do kakega studenca. Pa komaj se spravi po koncu, že pade zopet nazaj. »Izgubljen sem, izgubljen, nobene pomoči ni!« zastoka obupno.

Nakrat se zaslišijo koraki. Nekdo prihaja! Upljivo gleda Matevž proti strani, od

koder se slišijo koraki in zagleda moža v dolgi rujavi kuti, ki je prihajal proti njemu.

»Mož, sveti mož, pomagajte mi!« zakliče s prosečim, slabotnim glasom. Menih se približa. »Kaj pa je, da tako stokaš?« — »Umrl bom, gospod. Oh, rešite me, da ne izgubim večnega življenja. Spovejte me! Menih mu pregleda rane in jih za silo obveže. »Ali bi ne bilo bolje, da pokličem ljudi, in bi te spravili v bližnjo vas, da bi te ondi polagoma prevedeli?« — »O gospod, ni časa, brž, brž, jaz umiram!«

Duhovnik poklekne zraven njega. Njegovo mlado lice kaže že možko resnost. Že je bolnik pri kraju z obtoževanjem in menih moli na tihoma zraven njega. Ali zdajci se še enkrat nagne k duhovniku, še mu nekaj pripoveduje. Strme mu zre duhovnik v obraz, na obličju mu je brati, da so ga zadnje besede bolnikove zelo ganile.

»Vi ste moj oče?« reče potem. »Moj Bog, kako ste do tega prišli! Potolazite se in poglejte. Tu pred vami stoji vaš Tomaž, sedaj oče Pavel. Božja volja je, da vam prinesem zadnjo tolažbo.«

Začuden je zrl bolnik v duhovnika; ali je res, ali se mu le sanja. »Tomaž, ti si, Tomaž, katerega sem tako grdo odgnal od hiše. Ali mi moreš odpustiti?« — »Davno

je že odpuščeno. Saj je bila to božja volja v prid meni in vam.«

Bolnik se je čutil sedaj močnejšega, menih mu je pomagal na noge. Počasi sta prikorakala v vas. Prišla sta do prve, nekdanje Kruljčeve hiše. Le na menihovo prošnjo je sprejel novi gospodar bolnika v hišo ter mu dal pripravno posteljo.

»Tomaž«, prosil je Kruljc, »povej mi vendar, kako si prišel do tega stanu in kako se ti je godilo po svetu, odkar si odšel. Povej mi, potem bom lažje umrl.« In menih začne pripovedovati:

»Ko sem tisto popoldne pasel živino na senožeti pri cesti, se ustavi na cesti voznik s precej obloženim vozom in me vpraša, če hočem ž njim, ker bi potreboval jednega takega. Jaz sem mu odvrnil, da rad, samo bojim se, da bi me očem ne pretepal. »Kako pa te bode lasal, ako odideš z menoj. Dobil boš lepe konje in voz ter se vozaril od mesta do mesta.« Meni so bile te besede po volji in pustil sem vse ter šel ž njim. Prišla sva na Gornje Štajersko, kjer sem obiskoval samostansko šolo. Ker sem se — kakor vsak Slovenec — lahko učil, so me radi imeli. Menihi so zatorej prosili voznika, naj me pusti v samostanu, ker imam dober talent. Meni pa se je življenje v samostanu prikupilo in rad sem ostal tam. Dokončal sem